

VAKOK VILÁGA

A Vakok és Gyengénlátók Országos Szövetségének

FOLYÓIRATA

Főszerkesztő: Dr. Vas Tibor
A Vakok és Gyengénlátók Országos Szövetségének elnöke
Felelős kiadó: Dr. Bódi István főtktár
Szerkesztő Barna Zoltán

Kiadóhivatal:
Budapest XIV., Május 1. út 47.
Telefon: 210-440

ISSN 0209-6765

V A K O K V I L Á G A

a Vakok és Gyengénlátók Országos Szövetségének folyóirata

Főszerkesztő: dr. Vas Tibor elnök
 Szerkesztő: Barna Zoltán
 Felelős kiadó: dr. Bódi István főtítkár
 Kiadóhivatal: 1146. Budapest, Május 1. ut 47.
 Telefon: 210-440

T a r t a l o m j e g y z é k

	oldal
Dr. Vas Tibor: Ülészett az Országgyűlés	2
Elnökségi ülés	3
Megyei szervezeteink életéből:	
A Szabolcs-Szatmár megyei szervezet Kulturcsoportjának szereplése Debrecenben	3
A Szabolcs-Szatmár megyei szereplőgárda látogatása Egerben	4
Karinthy Frigyes: Lecke	4
Dr. Vas Tibor: Vak jogászok értekezlete az NSZK-ban	5
Dr. Vas Tibor: A fogyatékosokra vonatkozó törvényhozással foglalkozó Manila-i értekezlet	5
Sally Freeman: A vak idegenvezető	6
Dr. Domonkos János: Társkeresőknek: a Négy Évszak-ról	7
Dr. Falvai Ferenc: Jogi rovat.	
Néhány új rendelkezés a szerződéses és kártérítési jog köréből	8
Kiss János: Törődjünk többet egészségünkkel	
Dr. Gönczi Aladárné: Látásjavító és szemvédő készülékek	9
Gerdelics Ferenc: Közlekedési rovat	
Fővárosunk közlekedésének további ismertetése /II.rész/	10
A bécsi Sängerknaben kórus /II.rész/	11
György Tamás: Technikai rovat.	
A telefon /X.rész/	12
Kulturális életünk hírei.	
Kubinyi Zsuzsa és dr. Farkas Albert:	
Egy új hangversenysorozat elé	13
Dénes József: Sportrovat	
Molnár István: Sakkozónk az NDK-ban	14
Kuminka Györgyné: Uttörőrovat	
"Elindulhattok bátran!"	16
Közlemények	17
Innen-onnan	
A Gyermek Nemzetközi Évének története	17
Helyreigazítás	18

- . . . -

Dr. Vas Tibor:

Ülésezett az országgyűlés

1978. július 6-án délelőtt a Parlamentben megnyílt az országgyűlés nyári ülésszaka. Az országgyűlés ezzel az üléssel az államélet ellenőrzésében betöltött szerepének fontos állomásához érkezett el, amikor is meghallgatta Lázár György miniszterelnök előterjesztésében a Minisztertanács beszámolóját az 1975-ös program teljesítéséről. Második napirendi pontként a Magyar Népköztársaság 1977. évi költségvetésének végrehajtásáról szóló törvényjavaslatot tárgyalták, majd az interpellációk következtek.

Lázár elvtárs hangsúlyozta, hogy a számvetést nagymértékben megkönnyítette a Magyar Szocialista Munkáspárt Központi Bizottságának ez év áprilisi határozata, amely összegezi a XI. kongresszus óta megtett ut tapasztalatait, és irányt mutatón kijelöli a végrehajtás további feladatait; kiemelte, hogy munkánk alapja pártunk politikájának realizálása.

A miniszterelnök beszámolójában foglalkozott azzal, hogy az ötéves terv végrehajtásának, távlati céljaink elérésének gyakran hangoztatott nélkülözhetetlen feltétele, hogy a Központi Bizottság múlt év októberi határozatának szellemében meggyorsítsuk az anyagi termelés, különösen az ipar és a mezőgazdasági termelési szerkezetének korszerűsítését. Ahhoz, hogy ellensúlyozni tudjuk a megváltozott világpiaci árakból származó hátrányt, fokozatosan fel kell zárkózni a nemzetközi élvonalhoz.

Lázár elvtárs beszélt arról is, hogy a termelési szerkezet korszerűsítésének elengedhetetlen feltétele, hogy hazai adottságainkkal együtt számításba vegyünk a nemzetközi munkamegosztás lehetőségeit. Ebből a szempontból különösen fontos érdekünk a Szovjetunióval folytatott együttműködés elmélyítése, az, hogy még szervesebben bekapcsolódjunk a szocialista gazdasági integrációba. A szocialista gazdasági integráció célprogramjának közös megvalósításában elsőrendűen érdekeltek vagyunk, mert azok növelik jövő terveink megalapozásának biztonságát, és új lehetőségekkel bővítik a szocialista országokkal folytatott gazdasági együttműködést.

A miniszterelnök referátumában az eredmények mellett részletesen foglalkozott a hiányosságokkal és a feladatokkal. Beszámolójának alaphangját a kritika jellemezte és ezzel a vitának is irányt mutatott. A beszámolóból világosan kitűnik a félidő mérlege alapján, hogy ötödik ötéves tervünk hátralévő két és fél évében még fokozottabb fegyvellemel, felelősséggel, a tervszerűség szigorubb megtartásával kell dolgozunk. Az infrastruktúra átalakításában a világpiaci helyzetet kell értékelnünk és a legfejlettebb technikát kell alkalmaznunk. Emelni kell a szocialista tudat színvonalát és ezzel összefüggésben állami szinten is fokozni kell az iszákosság elleni küzdelmet.

Vitában számosan szólaltak fel és a felszólalásokat valóban elemző kritikai szellem jellemezte. Lázár elvtárs válaszában megköszönte a kritikai megjegyzéseket, vállalta a kormány nevében, hogy az elhangzott javaslatokat megvizsgálják és a teljesíthető indítványokat az illetékes állami szervek tervfeladatként fogják kezelni. Igérte a kormányzati munka színvonalának javítását, a fokozottabb ellenőrzést és irányítást dialektikus egységben a vállalati önállóság megőrzésével. A vállalati önállóság viszont nem jelentheti azt, hogy a kormány tétlenül nézze, ha a vállalat vezetésében hiba van, ha gazdaságtalanul termel és felesleges kiadásokat eszközöl.

A kormány tevékenységének megvitatásával és az azt tudomásul vevő határozat elfogadásával országgyűlésünk, mint a legfőbb államhatalmi szerv a szocialista demokratizmusból eredő egyik legfontosabb feladatának tett eleget. Az országgyűlési képviselők az egységes magyar nemzetet képviselik, rajtuk keresztül a kormány az ország lakosságának számolt be tevékenységéről. A vita nyilvánosságát fokozta, hogy a sajtó, a rádió és a Televízió részletesen beszámolt az országgyűlésben folyó vitáról.

Az országgyűlésnek a szocialista demokratizmusból fakadó másik feladata az évi költségvetési előirányzat teljesítésének, vagy a zárszámadásnak a megvitatása és elfogadása. Így a miniszterelnök referátumához szervesen kapcsolódott Faluvégi Lajos pénzügyminiszter elvtárs előterjesztése, az ezt követő vita és a zárszámadás elfogadása.

Utolsó napirendi pontként az országgyűlés három interpellációt tárgyal meg és ezzel az országgyűlés nyári ülészsaka július 7-én bezárult.

Az országgyűlési vita tanulságait minden magyar állampolgárnak le kell vonni és a kitűzött feladatok realizálásában nemcsak a kormány, az állami és társadalmi szervek munkatársainak kell kivenni részüket, hanem minden magyar dolgozónak, aki az ipar, a mezőgazdaság vagy bármely más munkaterületen tevékenykedik. Az eddigi példa bizonyítja, hogy a magyar nép többsége egyetért pártunk és kormányunk politikájával, példamutató tartásával, fokozottabb helytállással szilárdítani kell a munkafegyelmet, a tervszerűséget. Társadalmi uton is fel kell lépni a lógosok, az iszákosok, a fegyelmezetlenek ellen és ebben az esetben a nehézségek ellenére az ötödik ötéves tervünket teljesíteni fogjuk és Vörösmarty szavaival elmondhatjuk: "Ez jó mulatság, férfimunka volt."

- . -

Elnökségi ülés

Szövetségünk Központi Elnöksége 1978. július 20-án ülést tartott. Jelen voltak: dr. Vas Tibor elnök, dr. Bódi István főtitkár, Csengeri József, Kalapos Béláné, Pinviczky György, dr. Solymos Gyula, dr. Szabó Károly, Szemerédi István és Zichó József elnökségi tagok.

A tanácskozást dr. Vas Tibor elnök nyitotta meg.

1. napirendi pontként a Központi Elnökség Pinviczky Györgynek, a Braille Emlékérem Bizottság elnökének tájékoztatóját hallgatta meg. A megyei szervezetek 84 személyt javasoltak kitüntetésre, akik eredményes jó munkájukkal segítettek a vakügyet. A testület 61 Braille-emlékérem odaítéléséről határozott.

A 2. napirendi pontban néhány fontos bejelentés hangzott el. Ezek közül kiemeljük, hogy a titkári-adminisztrátori értekezletet szeptember 15-én tartják meg Budapesten. Tagszervezés terén szép eredményeket értünk el. Szövetségünk jelenlegi taglétszáma 18.349 fő.

A 3. napirendi pontban dr. Bódi István főtitkár a megyei szervezeteknek küldendő körlevél tervezetét ismertette, amely az ez évi ünnepi taggyűlések időpontjait tartalmazza.

Ezután a Könyvkijelölő Bizottság javaslatait tárgyalta és hagyta jóvá a Központi Elnökség. A Braille- és a Hangos Könyvtár anyagának gyarapítására több mű elkészítését határozta el a testület.

Az ülés dr. Solymos Gyula alelnök zárszavával ért véget.

- . -

Megyei szervezeteink életéből.

A Szabolcs-Szatmár megyei szervezet Kulturcsoportjának szereplése Debrecenben

A Hajdu-Bihar megyei szervezet elnökségének meghívására 1978. május 14-én a Pódium-teremben műsort adott a Szabolcs-Szatmár megyei szervezet Kulturcsoportja.

A szereplők vasárnap reggel 9 órakor érkeztek Debrecenbe Varró Jánosnak, a megyei szervezet titkárának vezetésével. A vendégeket e sorok írója és felesége fogadta. Megérkezésük után a csoport tagjai az előadóteremmel ismerkedtek és 10 órakor a szép számú közönség előtt megkezdtek műsorukat. Minden szereplő tudásának legjavát nyújtotta. A közönség nagy tetszéssel fogadta a műsort, melyben kórusművek, versek, jelenetek váltakoztak.

Molnár Zoltán, - aki majdnem 20 évet töltött Debrecenben s a közönség itteni működését jól ismerte -, zongoraszámaival s vidám jeleneteivel nagy sikert aratott.

A mintegy kétórás műsort e cikk szerzője /a Hajdu-Bihar megyei szervezet titkára/ elismerő szavakkal köszönte meg s ígéretet tett arra, hogy belátható időn belül a Hajdu-Bihar megyei szervezet kulturcsoportja viszonzza a látogatást Nyíregyházán.

A vendégszereplők a Hungária étteremben ebédeltek, majd látogatást tettek a Vakok Állami Intézetében, elbeszélgettek az ott élő sorstársakkal, megtekintették az épületet s utána az intézet vezetősége uzsonnával vendégelte meg őket.

A szereplők és a kísérők egy kis csoportja felkereste az Állatkeretet és a Vidám Parkot, ahol jól szórakoztak.

Reméljük, hogy a mozgalmas nap után a nyíregyházi sorstársak szép emlékekkel távoztak Hajdu-Bihar fővárosából. A bucsuzásnál elmondották, hogy máskor is szívesen és örömmel jönnek Debrecenbe szerepelni.

Csengeri József

A Szabolcs-Szatmár megyei szereplőgárda látogatása Egerben.

Junius 4-én a kora délelőtti órákban az Unikornis Szálló előtt fogadtuk vendégeinket, majd átmentünk a Heves-megyei szervezet új helyiségébe, ahol kávéval és üdítővel kínáltuk sorstársainkat. Rövid beszélgetés után a szabolcsiakkal az Egri Állami Zeneiskola Bartók termébe mentünk, ahol mintegy 150 egri és a város környékéről érkezett sorstárs várta a műsor kezdetét. A kétórás program igen színvonalas és szórakoztató volt. Először az énekkar lépett pódiumra; a kórusszámokat szavalatok, jelenetek, magyar nóták követték. Különösen nagy sikert aratott Bessenyei Feri bácsi versmondása.

A műsor után közös ebéden vettünk részt a Szépasszonyvölgyi Kertvendéglőben. Az izes falatokkal mindenki elégedett volt. Ebéd után városnézésre indultunk. Megmutattuk vendégeinknek a Bazilikát, a Dobó teret, Dobó István szobrát és a városközpontot, majd bementünk egy borkostolóba, ahol megízleltük a messze földön híres egri borokat.

Délután 5 órakor indultak vissza a szabolcsiak.

Ugy gondoljuk, hogy a nyíregyházi sorstársak jól érezték magukat Egerben. Ezuton is szeretnénk megköszönni a szereplőknek a színvonalas műsort. Elismeréssel adózunk Kovács László karnagynak, és a kitűnő szervező munkáért Varró János titkárnak.

Biró József

- . -

Karinthy Frigyes:

Lecke

Megcsókoltalak, megmutatni,
Hogyan kell nekem csókot adni.

Megfultál, úgy öleltelek,
Mutatni, hogy ölelj te meg.

És sirtam is, ölelve térded,
Mert tudtam, hittem, hogy megérted,

Bő könnyeim, a könnyü bért,
Mit értem ontsz, a könnyekért.

Eldobtam mindent - ime, lásd,
Hogyan lehet szeretni mást,
Kíért mindent százszor megadnál,
Ezerszer jobban önmagadnál.
Kész vagyok meghalni miattad,
Hogy élj, hogy meg ne halj miattam,
Ahogy hiszem, hiszen mutattad.
Ne tétovázz, ne félj, ne féltsd magad,
Csak az kap ingyen, aki ingyen ad.
Mondtam, szeretlek, mondd, szereszt-e -
Mindössze ennyi volt a lecke,
Mindössze ennyi a titok,
De jaj neked, ha nem tudod.
Jaj néked, hogyha az egész
Szabály és példa kárbevész -
Jobb lett volna meg sem születni
Nékiünk, mint egymást nem szeretni.

- . . -

Dr. Vas Tibor:

Vak jogászok értekezlete az NSZK-ban

1978. április 14.-től 16.-ig tartották a vak jogászok második értekezletét Homberg-Hälsa-ban /NSZK/.

Az NSZK-ban kb. 200 vak jogász dolgozik. Az értekezleten 49-en vettek részt, ezenkívül képviseltették magukat a francia és a svájci vak jogászok is.

Az értekezleten megállapították, hogy az utóbbi két évben javult a vak jogászok elhelyezkedési lehetősége az NSZK-ban. Nem csak mint ügyvédek és vállalati jogtanácsosok dolgoznak, hanem mint bírák és államigazgatási jogászok is, az utóbbi időben magasabb állami funkciókat is betöltenek.

Az értekezleten részben az elhelyezkedési lehetőségekkel foglalkoztak, részben a vak jogászokat segítő technikai segédeszközökről tárgyaltak. A jogszabályok szövegét a vak jogászok megkapják Braille-írásban, magnetofon szalagon, ujabban különös szerepet kapott a Braillex, amely alkalmas arra, hogy törvényszakaszkokat emeljen ki és közölje a vak jogászokkal magnetofon szalagról.

Az NDK-ban is sok vak jogász működik, az elhelyezésük is megoldott, különösen az államigazgatásban dolgoznak, vagy mint vállalati jogászok tevékenykednek.

- . . -

Dr. Vas Tibor:

A fogyatékosokra vonatkozó törvényhozással foglalkozó
Manila-i értekezlet

1978. január 16.-től 20.-ig tartották Manilában a fogyatékosokra vonatkozó törvényhozás problémáival foglalkozó második nemzetközi értekezletet. Az értekezletet a Rehabilitation International hívta össze /az egyesület elnöksége a közelmúltban Magyarországon járt és főtitkára, Mr. Acton a Vakok Szövetségét is felkereste/. Az értekezlet megszervezését a Philipino Foundation for the Rehabilitation of Disabled vállalta. Az első ilyen tárgyú értekezlet 1971-ben Rómában volt.

54 nemzet vett részt Manilában az értekezleten, 85-en jelentették be érdeklődésüket, 21 nem jelent meg. Az értekezleten részben a fejlett, részben a fejlődő országokból 10 miniszter személyesen vett részt és egy-egy országból állami és társadalmi szervek küldöttei jelentek meg.

A konferenciát Marcos, a Fülöp Szigetek elnöke nyitotta meg, és ezzel is hangsúlyozták az értekezlet jelentőségét. Az értekezleten 5 plenáris ülést tartottak, ezenkívül volt műhelyértekezlet, amely a fogyatékosok szociális bizottságával foglalkozott és külön munkacsoportok tárgyalták a szociális és foglalkoztatási speciális oktatás jelentőségét, a technikai segédeszközök, a szervezkedés, a speciális építkezés és közlekedés szerepét.

Az értekezlet állást foglalt az igazságos rehabilitáció mellett, a fogyatékosok számára választási lehetőséget kívánt nyújtani, hogy speciális otthonban, vagy saját lakásukon élhessenek stb. Végül állást foglalt, hogy elsősorban a fejlődő országokat kell támogatni, az integráció és a humanizmus szellemében speciális védett műhelyeket kell szervezni a fogyatékosok részére.

A Fülöp Szigeteken 40 millió lakos él és ebből kb. 100 ezer a vak. Az oktatásuk igen elmaradott, sem Braille, sem magnetofon könyvek nem állnak kellő számban és minőségben a rendelkezésükre. A felnőtt vakok érdekvédelmét szolgálja a General Assambly of the Blinds, ez egy csúcsszerv, amely a helyi szervezeteket fogja össze, ennek lehetőségét is korlátozták, számukra munkaalkalom jóformán nincsen.

- . -

Sally Freeman:

A vak idegenvezető

Fordította: Hajdu Marianna

Az idegenvezető vak. A várost sohasem látta. És ennek ellenére idegenvezetővé képezték ki. Andrew Millar feltehetőleg a világ első vak turistavezetője - Anglia legrégibb városában: Colchesterben.

Az ókorban Colchester Camulodunum néven főhelye volt a Trinobanteni Belgen-Stammnak és Cymbeline király fölötté aratott győzelme után Británia fő kereskedelmi kikötője lett. Később a rómaiak Claudius császár uralkodása alatt elfoglalták a kikötőt és veterán települést alapítottak. Tulajdonképpen ők voltak a mai Colchester előfutárai. Az angliai középiskolák tanulóit mélyen megrázza Bouicca királyné vérengző hadjáratai. Végül őt is leverték a rómaiak.

"A római település" - mesélte aztán Millar a vak idegenvezető, - "nemcsak az első római városa volt Britániának, hanem az általuk uralt területnek a kulturcentruma is. Később normann erődítmény lett, majd Hódító Vilmos tömlöcöt építtetett itt, melyben ellenségei raboskodtak."

Ugy tud mesélni ez a vak ember, mint az arab mesemondók a piactéren. Azt tudjuk: Az angolok csodabogarak, de azt, hogy éppen egy vak masszórt idegenvezetőnek képeznek ki, átlépi az excentricitás határát.

"Miért ne tehetnék volna" - mondja Millar -, én az ismereteimet a népfőiskolán szereztem, nehéz vizsgákat tettem le, és ma ennek a szép, régi városnak vagyok a diplomás idegenvezetője".

"Igen, de..." - próbálunk hozzáfordulni. "Semmi de" - mondja határozottan - "én is legalább olyan sokat tudok, mint a többi idegenvezető, és lemezek százai vannak tulajdonomban a város történelméről". "Igen, de..." - kíséreljük meg még egyszer. "Önök tudni akarják, hogy vagyok képes, mint vak, turistacsoportokat körülvezetni. Mi sem egyszerűbb, mint ez. Egy kedves, szívélyes angol kisaszony segít nekem. Egy városvezetés másfél óráig tart és ez mindenkinek gyerekjáték, aki ismeri városát és én husz éve lakom itt. Az a fontos, hogy a turisták kikapcsolódjanak, feloldódjanak. Akkor érzem magamat igazán jól. ha hallom őket nevetni és szórakozni. Én mindig csak tizenkét fős csoportot vezetek".

"És ha ez a szives kisasszony éppen nincs ott..." - "Akkor segít nekem valaki a turisták közül. Belémkarol és én magyarázom a csoportnak a látnivalókat". - "Mi az ára ennek a különleges vezetésnek?" - "Hét márka. Én nem a pénz miatt teszem" - mondja. - "Az idegenforgalmi hivattal tudna éppen ilyen jól másvalakit foglalkoztatni, de úgy gondolom, hogy egy vak is jó idegenvezető lehet".

Ha éppen semmi elfoglaltsága nincs, mint idegenvezetőnek, akkor Mr Millar a Black Notley kórházban masszíroz. - "Volt már páciensem, aki-nek masszázs után megmutattam a mi Colchesterünk szépségeit és régiségeit".

- . -

Dr. Domonkos János:

Társkeresőknek: a Négy Évszak-ról

A statisztika szerint Magyarországon körülbelül háromnegyed millió társtalan ember él, akik válás, özvegyesség miatt maradtak magukra, vagy valamilyen ok miatt nem találtak házastársra.

Többségük nő, akik a társválasztásban eleve hátrányosabb helyzetben vannak.

A szakemberek úgy vélik, hogy ennyi magányos emberből mintegy félmillióan aktív társkeresők és reménykedők.

A társtalanság sokrétű társadalmi gond. Az ideggyógyászok szerint a magányosok és a rossz házasságban is magányosan élők, valamint a sikertelen társkeresők közül kerül ki az idegbetegek, az alkoholisták, az antiszociálisan gondolkodók jelentékeny része, de a munkában fegyelmezettek és a lógósok többsége is.

Az élet bizonyítja, hogy a magányosságtól szenvedők részére az egyik legjárhatóbb út: a Négy Évszak Társkereső Szolgálat.

A közelmúltban reformokat, változtatásokat eszközöltek a Négy Évszak Társkereső Szolgálatában. Megváltoztatták a társkeresők közötti közvetítői szerepüket, és így a módszereiket lényegesen rugalmasabbá formálták. Hogy az eddiginél sokkal több nőnek és férfinak nyujtsanak jobb és diszkrétebb segítséget.

A társkeresők személyes megjelenését felváltotta az írás. A telefonon vagy írásban jelentkezőknek elküldik a tájékoztatót és a pszichológusok által megszerkesztett ún. összeillőségi tesztet, amely főleg a lelki tényezőkről nyujthat viszonylag teljes képet. Amikor a jelentkező ezt visszaküldi, a szolgálat kartonokra kódolja és peremlyukkártyás készülékkel feldolgozza az adatokat. A technika segítségével egyeztetik azután a társkereső nőket és férfiakat a kor, az adottságok, az elvárások szerint. A többszörös szelektálás során kerülnek egymás mellé az azonos vagy a hasonló összeillőségi tesztek.

A papíron összeillő párokat aztán információs lappal tájékoztatják, és ennek alapján már maguk oldják meg a találkozást, megismerkedést.

Az új módszer lényege, hogy a Négy Évszaknál bárki személytelenül is keresheti a párját. A Társkereső Szolgálat szerepe csak a fő azonos-ságok szerint egymáshoz illő partnerjelöltek kiválasztására és "össze-hozására" szorítkozik.

Természetesen - ha valaki akarja - félrevezető, hamis adatokkal, felmagasztaló önjellemzéssel: a tesztapon is "megjátshatja magát", de a partner ezt hamar észreveszi, és rendszerint közli a szolgálattal. Azért is, mert a befizetett hatszáz forintért egy évig továbbra is igényt tarthat a Négy Évszak szolgálatára, újabb társjelölt keresésére. A szélhámoskodás itt kockázatosabb, mint a házassági hirdetésekben, mert félrevezető vagy az erkölcsileg, jogilag kifogásolható személyek megbizását a szolgálat érvénytelennek tekinti, és az őt érintő diszkréció alól is felmentve érzi magát. Így járnak el azokkal szemben is,

akik a nekik ajánlott partnerrel nem veszik fel az első kapcsolatot.

Az újfajta társkeresés bevezetése máris nagy népszerűségnek örvend. Ugy érezzük, hogy ez a munka nem egyszerűen szolgáltatás, hanem szolgáltatás is. A sorstársak szíves tájékoztatására leírjuk a pontos címüket:

Négy Évszak Társkereső Szolgálat,

B u d a p e s t .

Fadrusz utca 9/b.

1114.

Levélcím:

Budapest,

Pf.: 35.

1054.

Telefon: 667 - 577.

- . .

Dr. Falvai Ferenc: Jogi rovat

Néhány új rendelkezés a szerződéses és kártérítési
jog köréből

Egyszerűsít a módosított Ptk. a hibás teljesítéssel kapcsolatos szabályokat és bizonyos mértékű szigorítást is alkalmaz. Általános szabályként leszögezi, hogy amennyiben a szolgáltatott áru, illetve dolog nem rendelkezik a törvényben előírt, illetve a szerződésben meghatározott tulajdonságokkal, tehát hibásnak tekinthető, akkor a jogosult, vagyis a fogyasztó választása szerint kijavítást vagy megfelelő árleszállítást kérhet.

Kicserélésre olyan áruknál van lehetőség, ahol nincs jelentősége az áru egyediségének, hanem annak általános tulajdonságai a döntőek. Amennyiben a hibás teljesítés miatt a jogosultnak a teljesítéshez fűződő érdeke már megszűnt, pl. a hosszú idő eltelte folytán, vagy a hiba olyan mértékű, hogy kijavításra nincs lehetőség, úgy a jogosult elállhat a szerződéstől. Hibás teljesítés esetén a jogosult maga is elvégezheti, vagy elvégeztetheti az áru kijavítását, melynek költségei természetesen a kötelezettet, vagyis a hibás áru szállítóját terheli.

A hibás teljesítéssel kapcsolatos fent említett ún. szavatossági jogokat általában 6 hónapos elévülési határidő alatt érvényesítheti a jogosult. Természetesen ez az általános határidő nem irányadó azoknál az áruknál, amelyeknek jellege folytán hatósági előírás, szabvány, vagy kötelező műszaki előírás szerint a kötelező alkalmassági idő 6 hónapnál rövidebb. Ilyen esetekben a fent említett szabályokban rögzített rövidebb határidő irányadó a szavatossági jogok tekintetében. Ezzel kapcsolatosan utalunk arra, hogy a hibás teljesítés kapcsán a legkülönbözőbb áruk és szolgáltatások jönnek számításba. A néhány napos időtartamu élelmiszereken kívül a butorok, háztartási gépek különböző javítási munkák, sőt komplett lakások is figyelembe veendőek. E sokrétű szolgáltatás-rendszer alapján kell különböző szempontok figyelembe vételével szabályozást e széles körre kiterjedően végrehajtani.

A 6 hónapos határidő elévülési határidő, ezért mód van annak az igénybejelentés megtételével való megszakítására, így gyakorlatilag az érvényesítési időtartam meghosszabbítására. Általános szabályként azonban kiemondja a jogszabály, hogy szavatossági jogok 1 évig érvényesíthetők. Kivétel ez alól az az eset, amikor a hiba jellegénél fogva 1 éven belül nem volt felismerhető és tartós használatra rendelt dolog szolgáltatása

történt, pl. /lakás, vagy tartós háztartási gép, vagy egyéb ugyancsak tartós használatra szánt berendezés/. Ez esetben 3 év a szavatossági idő. Ennél hosszabb határidőt csak külön jogszabály rendelkezése alapján lehet alkalmazni.

/Folytatjuk/

- . -

Kiss János:

TÖRÖDJÜNK TÖBBET EGÉSZSÉGÜNKKEL.

Dr. Gönczi Aladárné:

Látásjavító és szemvédő készülékek

A vakság és a súlyos gyengénlátás igen sok gondot és szenvedést okoz az embernek. Bálinger Antalnak, a látásjavító készülék feltalálójának célja az, hogy az általa szerkesztett készülékkel a gyengénlátó embereket arra, hogy jobban tudják végezni munkájukat és élvezhessék az élet örömeit, szépségeit. Ha a látóképesség már csak egész csekély mértékben maradt meg, bizonyos esetekben még akkor is javít, ha már semmiféle hagyományos szemüveg nem segít. Tévénél az egészséges szemet védi, a gyengénlátónak pedig jobb látást biztosít.

A készülék ára 65 Ft, a Látászerszzipari Szövetkezet szaküzleteiben kapható; kagylószerű, domboruan hajlított felületű, a szemet jól befedi, szemüveg nélkül és szemüveg fölé is alkalmazható. A szabadalmi okirat véleményezése szerint gyengénlátás, szemtenyely fordulás, kancsalság esetében és szemészeti műtétek után javasolható gyógyászati segédeszköz. A készüléknek a két szemnek megfelelően két fényzáró ernyője és két fülre akasztható szára van. A fényzáró ernyők közepe táján az átlagos szemtenyely távolságának megfelelően egy-egy borsónyi kivágás van. Mindegyik nyílás mögött egy-egy egymással összekötött, a két nyílást befedő és a fényzáró ernyőn különböző helyzetbe csuszatható korong van. A belső tárcsához egy harmadik, 8 különböző nagysággal ellátott kisebb korong kapcsolódik. A korong forgatásával, valamint a három összekapcsolt korong fel-le és jobbra-balra történő eltolásával a beteg olvasópróba mellett a szemének megfelelő nagyságu lyukat és annak egyéni optimális helyzetét állíthatja be. A Bálinger-féle készüléket orvos által rendelt szemüveggel, vagy ha ez nem szükséges, TV-szemüveggel, vagy anélkül is lehet TV-nézéshez használni. A készülék megszokása kb. 3-10 hétig tart.

Itt mondom el, hogy 1978. II.17-én 14 órakor a Petőfi rádióban Petress István "Jó utat" című adása keretében a következők hangzottak el. Szó szerint idézem: "Érdekes összefüggésre mutat rá dr. Buga Péter TV-nézés és vezetés között. TV-nézőknek riasztó vizsgálati eredményekről érkezett hír az Egyesült Államokból. Tudósok megállapították, a hosszas televízió nézés annyira megerőlteti a szemet, hogy a gépjárművezetők ugyanolyan vezetésképtelenné válnak, mintha jelentős mennyiségű alkoholt fogyasztottak volna. Előfordult a kísérleti mérések során, 30 százalékos alkalmi látóképesség-csökkenés is, ami már igen komoly érték; ennek következménye a látásélesség elvesztése, a mélységi látás, a térben látás romlása. Érdekes és meglepő, hogy a színes TV káros hatása a kísérletek tapasztalata szerint jóval nagyobb volt, mint a fekete-fehér készüléké. Az ok: a májban tárolt és a sötétben való látáshoz szükséges A-vitamin készlet csökkenése. Néhány órási TV-nézés alatt a máj A-vitamin készlete az eredeti állapot ötvened részére csökkenhet és ennek pótlására rövid idő alatt nincs lehetőség. A kutatók ezért azt ajánlják, hogy azok, akik gépjárművet készülnék vezetni hosszas televíziózás után legalább egy órán át pihentessék a szemüket - és ha hosszú utra készülnék -, legjobb ha aznap be sem kapcsolják a készüléket." Fentiek alapján feltehető, hogy a látásjavító szemvédő készülék TV-nézés közben is jó szolgálatot tehet.

Én többször operált, egyik szememre vak, a másikkra nagy mértékben gyengénlátó személy vagyok és használom a látásjavító készüléket. Miután

megvettem ezt, felkerestem a feltalálót, aki nehezen beállítható szem esetében, - mint a Látyszerészipari Szövetkezet szakértője, - nagy figyelemmel és gondossággal segít a betegeken. Többen voltak előttem és alkalmam volt meggyőződni arról, hogy minden beteg javított látással távozott. De a legmeglepőbb eset a következő volt. Ötven év körüli súlyos cukorbeteg szenvedő beteg elpanaszolta, hogy egyik szeme teljesen vak, a másik pedig olyan gyenge, hogy még alakokat is alig lát, írni-olvasni nem tud, a szemorvos szerint szemüveggel nem korrigálható a látása. Miután Bálinger mester beállította a készüléket, a beteg végigolvasta a falitáblán a betűket. Örömeiben majdnem sirt. Boldogsága leírhatatlan volt.

- . . -

Gerdelics Ferenc: Közlekedési rovat

/VISELD A FEHÉR BOTOT!/
/II.rész/

Fővárosunk közlekedésének további ismertetése

/II.rész/

Budapesten nyolc Duna-híd van: az Északi Összekötő vasuti híd /hossza 900 méter/, Újpest és Óbuda között iveli át a Dunát. Gyalogosok és kerékpárosok közlekedhetnek rajta.

Arpád-híd /hossza 1100 méter/, Angyalföldet és Óbudát köti össze. A Margitsziget északi csücskét is érinti. A hidon a 33-as villamos, valamint az 55-ös és a 84-es autóbusz közlekedik.

A Margit-híd /hossza 600 méter/. A Margitsziget déli végét közi híd köti össze a hiddal, melyen a 4-es és 6-os villamosok, a 6-os, 12-es, 26-os és 91-es autóbuszok közlekednek.

Lánc-híd /hossza 380 méter/. A budai hídfőnél lévő Klark Ádám térnél van a 0 km-kő. Ettől a ponttól számítják Magyarországon az összes főközlekedési ut km. jelzéseit. A Lánc-hidon a 2-es, 4-es és 16-os autóbuszok közlekednek.

Erzsébet-híd /hossza 339 méter/. A 47-es és 49-es villamosok és az 1-es autóbusz bonyolítják le rajta az utasforgalmat.

Petőfi-híd /hossza 410 méter/. Itt a 4-es, 6-os villamosok és a 12-es autóbusz szállítja az utasokat.

A Déli Összekötő vasuti híd /hossza 400 méter/. Ezen csak vasuti szerelvények közlekednek.

A kelet-nyugati metro a Nagykörutat a Blaha Lujza térnél, a budai körutrendszer pedig a Déli pályaudvarnál érinti. Az észak-déli metro már működő szakasza a Ferenc- és József krt. találkozásánál keresztezi a Nagykörut vonalát, a most épülő szakasz a Marx térnél találkozik majd a köruttal. /Jelenleg csak a Deák térig közlekedik./

A külső városrészek fontosabb vauállomásai és megállóhelyei Budapesten:

Dunántulról érkező: Nagytétény, Háros, Budafok-Belváros, Kelenföld, /Déli pályaudvar/; illetve Kelenföld, Ferenc város /Keleti pályaudvar/.

Vác felől érkező: Újpest-Rákospalota, Rákosrendező /Nyugati pályaudvar/.

Miskolc felől jövet: Rákoscsaba, Rákoshegy, Rákos, Kőbánya-felső, /Keleti pályaudvar/, illetve Józsefvárosi pályaudvar.

Debrecen felől jövet: Pestlőrinc, Kőbánya-Kispest, Kőbánya-alsó, Zugló, /Nyugati pályaudvar/.

Kelebia-Kiskunhalas felől: Soroksár, Pesterzsébet, Ferencváros, /Keleti pályaudvar, illetve Józsefvárosi pályaudvar/.

A feltüntetett pályaudvarokon kívüli megállóokban és állomásokon a helyi vonatok állnak meg.

A Ferihegyi repülőtérre a belvárosban lévő Vörösmarty térről közvetlen autóbuszjárat van.

Ujpestet és a III. kerület északi részét, valamint a Margitszigetet Óbudával, Csepelt és Budafokot, végül Csepelt a XX. kerülettel a Dunán több kishajójárat köti össze.

A továbbiakban még közöljük a nagyobb aluljáró rendszerek leírását.

Kérjük kedves olvasóinkat, hogy leveleikben szíveskedjenek közölni, hogy milyen közlekedési tanácsokat adhatunk az eddigieken kívül a fővárosban történő közlekedésükhöz, jobb eligazodásukhoz.

/Folytatjuk/.

- . . -

A bécsi Sängerknaben kórus

/Megjelent az Unser Schaffen című folyóirat 1977.
évi májusi számában/

Fordította: Hajdu Marianne

/II.rész/

Az első hangversenyutjuk tartós sikert hozott és hamarosan fogalom-
má és mindenütt szívesen látott vendéggé vált a matrózbluzos Wiener
Sängerknaben kórus, ahogy most nevezik őket. Ma a bécsi Augarten palota
az otthona a Sängerknabennek. A nyarat a szép és nagy Wörthi tó partján
töltik. A nagykiterjedésű szép növényzeti parkban álló Augarten palota
tágas termeiben és az 1965-ben felújított modern Wörthi-tó üdülőben a
fiatalok harmonikus szellemi és testi kibontakozásának, kialakulásának
feltételei megvannak. Aki ezekkel a fiukkal átélt egy koncentrált próbát,
vagy egy féktelen, csintalan, pajkos játékot, az hirtelen megérti elő-
adásaiknak elbűvölő sikereit: a képzetlen gyerekek eredetisége egyesül
művészi kiforrottsággal, érettséggel, amely csak komoly munkából és régi
tradícióból nőhetett ki.

Az intézet jogi bázisa már Schnitt életében létrehozott egy egyesü-
letet, amelynek tagjai csak hajdani énekes fiuk lehettek. Schnitt halála
után, 1955-ben Dr. Walter Tatuschingot, aki a huszas évek végén maga is
a Sängerknabenhez tartozott és főiskolai tanulmányai idején prefektusa
volt egy kórusnak, az egyesület elnökévé választották és ugyanakkor az
intézet vezetőjének nevezték ki. A karmesterek és a nevelők között is ta-
lálhatók hajdani Sängerknaben tagok. Ez a szokás azzal magyarázható,
hogy a hajdani és az aktív Sängerknaben nagy családját a természetes
összetartozás érzése tömörítette egy szövetségbe.

Hogy lesz valaki Sängerknabe? Évente kétszer vannak vizsgák jó hang-
gal megáldott muzikális gyermekek részére. 7-9 éves korig a gyermekek
hangját a felvételhirdetők az intézet költségére egy saját előkészítő
kurzuson szisztematikus tanterv alapján képezik ki. Elméleti oktatásban
részesítik a jelölteket és valamilyen hangszeren való játszásra is ta-
nitják őket. Azok a gyermekek, akik 9-ik életévük után sikeresen letet-
ték a felvételi vizsgát, elhelyezést nyernek az intézetben. Ez csupán
zenei teljesítményük alapján történik, függetlenül felekezetüktől vagy
származásuktól. A tartózkodás a Wiener Sängerknaben intézetében költség-
mentes, bár az intézmény nyilvános segélyben nem részesül. A pénzügyi esz-
közöket, amelyek a nem csekély kiadáshoz szükségesek, kizárólag hangver-
seny turnékkal szerzik meg. Általában a négy kórus közül kettő uton van.
Az átlagos utazások három hónapig tartanak. Minden kórus 24 fiuból áll,
akiknek szellemi és testi gondozását egy karmester, egy nevelő és egy
nőrsz látja el. Az utóbbi az anyai gondoskodást pótolja. Az együttes
az utolsó évtizedekben Európa szinte valamennyi államában hangverse-
nyezett.

Ezenkívül 38 koncertutat tettek az Egyesült Államokban, 8 turnén
voltak Ázsián keresztül Tokióig, hatszor látogatták meg Ausztráliát és
Uj-Zeelandot, ötször voltak Dél-Afrikában és ugyanennyiszor Dél-Ameri-
kában.

Énekeltek a római Szent Péter bazilikában és fogadta őket XI., XII. Pius és VI. Pál pápa ugyanúgy, mint sok államfő. Bécsben a külföldi delegációk hivatalos programjában gyakran szerepel egy-egy látogatás az Augarten palotában, a fiatal énekeseknél. Akik a hangversenyutak miatt elmulasztják az iskolaidőt, azok intenzív tanulási módszerrel hozzák be a lemaradást. Az iskolai eredmények titka mindenek előtt abban rejlik, hogy olyan létszámú osztályokban tanulnak, ahol a tanítványok száma 3 és 10 között van. Az intézetben lévő privát iskola az osztrák törvényhozás előírásának eleget tesz, 30 kvalifikált középiskolai tanár oktatja a gyerekeket. A napi beosztás olyan meghatározott, hogy tanítás, tanulmány, szabadidő és zenei gyakorlás zavartalanul egybefonódik.

Nem mindig könnyű a tanítás és a szünet idejét a koncertutakkal összehangba hozni. A Sängerknaben iskola mindig üzemel és egyik fiatal világotutazó sem mulaszthat úgy az iskolaidőből, hogy hiányt ne pótoljon. Magától értetődik, hogy a tanítás középpontjában a zene áll. A tanítványok szigorú és következetes nevelésével érhetnek el eredményt a tanárok. Így könnyűszerrel és fáradság nélkül össze a természetes muzikalitást a fiatal hangok varázslatos bájával.

Azután eljön az az idő is, amikor egy fiuhang megváltozik, a szopránból vagy altból lassan tenor vagy basszus lesz. A lelépő Sängerknabet semmi esetre se bocsájtják el, vagy küldik haza azonnal. Nos ott lakhatnak aktív szolgálatuk jutalmaként egy saját kis kastélyban - a szájhagyomány a Wiener Sängerknaben "öregék otthonának" nevezi - és egy nyilvános iskola tanulójaként fejezik be tanulmányaikat. Az énekes fiúk neveltetése, taníttatása pontosan beosztott, meghatározott és szabályozott. Így a bécsi Sängerknaben nemcsak egy történelmi intézmény egyre növekvő művészi ranggal, hanem azon tulmenően értékes emberbaráti tanítás, ahol a volt énekesfiúk hajlamaiknak és tehetségüknek megfelelő képzést kapnak egész további életükre.

- . -

György Tamás: Technikai rovat

A telefon
/X.rész/

A két előfizető összekapcsolását az előző részben megtárgyaltuk. Az első pillanatban úgy tűnik, hogy minden előfizetőnek külön-külön kapcsoló berendezése van. Természetesen ez rendkívül nagy pazarlás lenne. A tapasztalatok alapján nagyon ritkán fordul elő, hogy egyszerre több állomás beszéljen, mint a teljes előfizetők egyötöde. Ebből az következik, hogy tizedannyi kapcsológép elegendő, mint ahány előfizető van, mert minden gép egyszerre két előfizetőt tud összekapcsolni. Hogy mindenki tudjon beszélni, illetve kapcsoláshoz tudjon jutni, felszerelték a központi híváskereső gépekkel. Ezek a gépek tulajdonképpen a kezelőnek azt a feladatot látják el, hogy figyelik, ki akar beszélgetést kezdeményezni. Szerkezetük rendkívül hasonlít a vonalválasztó gépekéhez, de éppen megfordítva működnek. Forgatókarjaik mindig valamelyik szabad választógéphez vannak kapcsolva, a lemezek pedig az előfizetők vezetőkeihez. A karok állandóan körben járnak, és söprik a lemezeket, amíg olyan vonalat nem találnak, amelynek a gazdája felemelte a kagylót. Ha ilyet találtak, a gép megáll, és szapora váltóáramot /bugó hangot! küld a hívó fél hallgatójába. Ezután lehet megkezdeni a tárcsázást és elkezdődik egy folyamat, amelyet az előző részben már ismertettem. Az imént említett rendszer az u.n. "forgókaros" volt, melynek a legnagyobb hibája éppen a rengeteg forgó és mozgó alkatrész, nagy a meghibásodási lehetőség, állandó karbantartást igényel és viszonylag a működése lassu. Hogy megszüntessék ezeket a hibákat, kifejlesztették a kereszttrudas központot. Ezek a központok lényegesen megbízhatóbbak és főleg gyorsabbak. A rudak rácsszerű mintában helyezkednek el, két egymásra merőleges irányban és két párhuzamos síkban.

Egymással tehát nem érintkeznek. A rudak helyzete olyan, hogy nyugalmi állapotban az érintkezők nem zárják az áramköröket. Az elektromágnesek segítségével a rudak bármelyike kibillenthető nyugalmi helyzetéből és zárja a megfelelő áramköröket. Mélyebben nem szándékozom jobban belemerlegedni a témába, mert messzire vezetne és rajz nélkül elég nehéz elképzelni a rudazat csoportokat és az elektromágneses szerkezeteket az érintkezőkkel.

A következő befejező részben még megismerkedünk az ikertelefonnal, a távolságot áthidaló nemzetközi vonalak erősítésével és megemlítem majd a laser telefont és a tranzisztorizált, illetve integrált áramkörös központokat.

- . -

KULTURÁLIS ÉLETÜNK HIREI

Kubinyi Zsuzsa és dr. Farkas Albert:

Egy új hangversenysorozat elé.

Olvasóink közül bizonyára többen emlékeznek még a "Zongora irodalom remekel" címmel az 1975-76-os évadban Szövetségünk székházának kulturtermében elhangzott, 6 koncertből álló hangversenysorozatra. Ebben felléptek olyan neves művészek, mint Kocsis Zoltán és Ránki Dezső, de olyanok is szerepeltek, mint az első hangversenyüket adó Dámóczi Éva és Kiss Zsuzsa. Mindenképpen maradandó zenei élményt jelentettek ezek az események.

Örömmel közölhetjük, hogy az 1978-79-es évadban ismét hangversenysorozatot rendezünk Szövetségünk budapesti székházának kulturtermében.

Ősszel induló sorozatunk címe: "Kamara ritkaságok". E címen a sorozat rendezői és a szakemberek sokat vitatkoztak. A "kamara ritkaságok" megjelölést ugyanis többféleképpen kell értelmezni, a koncerteken nemcsak ritkán hallott műveket szeretnénk megszólaltatni, hanem olyan hangszereket is közel kivánunk hozni a hallgatósághoz, melyekkel ilyen karnyújtásnyi távolságban csak ritkán találkozhat a publikum /cemballo, cimbalom, fagott stb./

A sorozat két estjét technikai okokból a Bartók Béla Zeneművészeti Szakiskola jó akusztikájú előadótermében tartjuk meg, mert szövetségünkben kézzongorás produkcióra alkalmas hangszeres, valamint cemballo nem állnak rendelkezésre.

Ezek után nézzük a műsort részletesebben. A program a cikk megírásakor a tervezés stádiumában van.

Szeptember 24-én d.u. fél 6 órakor kerül sor a Magyar Énekkettős /tagjai Barna Mária és Szigeti Mária/ hangversenyére, a zongora kíséretet Mandovszky Judit vállalta, zongorán közreműködik Varró Attila.

Ezt követi október 29-én, ugyancsak fél 6 órakor a "Muzika Aurea" trió, melynek tagjai: Tarjáni Tóth Ida cimbalom, Aldobói Nagy Katalin gordonka és Kovács Gábor fuvolaművészek. Közreműködik még Petrovics Tamás cimbalomművész és Barna Mária énekművész.

A következő hangverseny november 26-án fél 6 órakor lesz. A program még bizonytalan. /A következő számunkban közöljük a pontos műsort./

Ezt követően december 10-én Mandovszki Judit cemballo estjére kerül sor.

A következő hangverseny február 25-én, vasárnap lesz, ugyancsak fél 6 órakor a 16 esztendőes Stuller Gyula hegedű- és édesanyja, Németh Éva zongoraművész fellépésével.

Március 25-én fiatal művészjelöltek közreműködésével fuvós trió-estre kerül sor. Oboa, fuvola és fagott szólal meg, a tervek szerint barokk triókat hallunk az első részben, a második részben pedig Haydn triók csendülnek fel.

Április 29-én Filöp Judit és Arnóth Balázs fagott-estje hallható, Hepke Péter zongoraművész közreműködésével.

Május 27-én gitárest zárja a sorozatot.

Tervünk az, hogy a bérletekhez, amelyeket természetesen a hangver-

senysorozathoz kiadunk, részletes ismertetést is mellékelünk.

A bérletek 120 Ft-ért, augusztus közepétől kezdve vásárolhatók a szövetség budapesti székházában. A bérleten kívüli jegyek ára hangversenyenként 20 Ft. Jegyeket azonban csak akkor adunk ki, ha nem kerül valamennyi bérlet eladásra.

Szeretettel várunk minden érdeklődőt.

- . -

Dénes József: Sportrovat

Molnár István:

Sakkozónk az NDK-ban.

A magyar sakkcsapat tagjai nagy izgalommal és kíváncsisággal tekintettek az utazás elé. A szorongásnak egyéni és sportbeli okai voltak.

A küldöttségünk közül többen voltak olyanok, akik először ültek repülőgépre, de volt olyan játékos is, aki először ment életében külföldre. A csapat tapasztalt tagjai és az edző is azon izgultak, hogy vajon milyen eredményt sikerül elérni az erős német válogatott ellen. Csapatunk sikerrel szerepelt 1977-ben a baráti német csapatokkal szemben. Bukowinában elsőkké lettünk, itt Lipcse válogatottja csak harmadikké lett. A második helyet Krakó csapatunk szerezte meg.

Podlesiben szintén elsőkké lettünk, fél ponttal előztük meg az NDK válogatottját a négy fős csapatok versenyében. Az egymás közötti eredményünk itt 2:2 volt.

Az elmúlt években azonban sok adósságunk gyűlt össze. Berlinben 1969-ben 9,5:6,5, Budapesten 1970-ben 11:5 arányban veszítettünk barátságos csapatmérkőzésen.

A legutóbbi, kuortanei olimpián 9-ikékké lettünk, az NDK csapata 3-ikké volt. A megelőző jugoszláviai, pulai olimpián 8-ikké voltunk, az NDK 4-ikké. Így hát volt mit törleszteniünk. Ennyit az előzményekről.

Julius 7-én indultunk el repülőgéppel. Egy órai nyugodt repülést után simán megérkeztünk Drezdába. Itt a repülőtéren már vártak bennünket. Ebédelés, majd rövid városnézés következett, sétával egybekötve. Alkalmunk volt meggyőződni arról, hogy ez a háboruban sokat szenvedett város már kigyógyult sebeiből és igen sok modern, szép épülettel, tágas utcával, szökőkutakkal rendelkezik. Érdekes élmény volt látogatásunk a vak felszerelési tárgyakat, játékeszközöket árusító üzletben.

Ezután vonatra szálltunk, majd az esti órákban megérkeztünk Halléba. Másnap, szombat délelőtt megismerkedtünk Halle városával. Kellemes, barátságos város, a mi Váci utcánkra emlékeztető bevásárló-sétáló utcájával. Jellegzetessége még a sok kisebb-nagyobb torony.

Délután került sor az első fordulóra. 8 táblán játszottunk. A csapatunk összeállítása, illetve sorrendje némileg eltért az itthoni csapatversenyektől. Sorrend szerint ez volt az összeállításunk: Erős, Rév, Nemes, Kovács, Auffenberg, Dénes, Battyányi, Voján. Itt említem meg, hogy a magyar küldöttség vezetője Zichó József volt.

A német csapat is a várakozástól eltérően állt fel Wünsche, Doberzien, Müller, Breitner, Mickheleit, Wendt, Bränsch, Dietloff összeállításban.

5 órai kemény játék után 5 játszma fejeződött be. Wünsche igen jó játszmában győzött sötét színnel Erős ellen. Rév játszmája függőben maradt Doberzien ellen, az utóbbi számára csekély álláselőnyvel. A harmadik táblán Nemes izgalmas játszmában győzött Müller ellen. A negyedik Kovács mattámadással nyert Breitner ellen. Az ötödik táblán Auffenberg viszonylag simán veszített az ezuttal kissé alacsony táblán játszó Mickheleit ellen. A hatodik táblán Dénes éppen a függő lépésével rontotta el nyert állását hátrányosabbra. A hetedik Battyányi lendületes mattámadással 18 lépésben nyert Bränsch ellen. A nyolcadik táblán is

függőben maradt a csapat ujoncának, Vojánnak a játszmája. Így tehát az első forduló 3:2-es magyar vezetés mellett és 3 függővel zárult.

"Diplomáciai uton" mind a 3 játszmában döntetlent ajánlottunk, amit a németek a második forduló megkezdésekor elfogadtak. Így tehát az első napi küzdelem 4,5:3,5 arányu magyar győzelemmel végződött.

Várható volt, hogy másnap a németek visszavágásra készülnek. Valóban hatalmas küzdelem volt. Erősnek sikerült megfordítania hátrányosabb állását Winsche ellen és ezzel igen értékes győzelmet szerzett. Rév kombinációját Doberzien erélyes ellen-vezéreléssel döntötte meg és nyert. Müller óriási rohamát - két tisztet is áldozott - Nemes megfékezte és ezzel kettős győzelmet ért el. Kovács játszmája függőben maradt három esélyes állásban. Battyányi játszmája szintén függőben maradt, reánk nézve jobb esélyekkel. Dénesnek is függője volt, nyilvánvaló döntetlen állással. Auffenberg ismét veszített. Voján játszmája is függőben maradt, szintén valószínű döntetlen hadállással. Így tehát 2:2 mellett 4 függő volt délutánra.

Gyors ebédelés, majd elemzés, azután rohanás a versenyterembe és folytattuk a mérkőzéseket. Dénes és Voján játszmáit játék nélkül döntetlenre adtuk, de a másik két mérkőzés végeredményét még nem láthattuk előre. Izgalmas végjátékban Kovács játszmája döntetlenül végződött, miután kölcsönösen kimaradtak az esélyes folytatások. Maratoni csatában Battyányi kiváló végjátékvezetéssel megnyerte játszmáját, 103 lépésben 9 órás küzdelemben. Így tehát ezt a fordulót is 4,5:3,5 arányban megnyertük.

Az összesített 9:7 arányu győzelmet megérdemelten, a mutatott játéknak megfelelően érte el csapatunk. Ezért dicséret illeti a pontszerzőinket, elsősorban a kettős győzelmet elérő Nemes, Battyányit. Különösen értékes Nemes győzelme, mert Müller már sok borsot tört az orrunk alá az elmúlt években, mindig nyert ellenünk. A mérkőzés legértékesebb győzelme viszont Battyányi nevéhez fűződik, a második napi játszmáját illetően.

Kitett magáért Erős, Kovács, Dénes és Voján is. Utóbbinál figyelembe kell venni azt, hogy először játszott külföldön. Csak Auffenbergtól vártunk jobb eredményt, hazai egyéni eredményei alapján.

Igen örültünk a győzelmünknek, amivel igazoltuk az elmúlt évi sikereinket és azt is, hogy számolni kell a magyar csapatral. Célunk az, hogy a harmadik helyet biztosítsuk magunknak a nemzetközi versengésben, a szovjet és a jugoszláv válogatottak mögött.

A németek meglepődtek az eredménytől. Itt figyelembe kell még azt is venni, hogy ők kétheti edzőtáborral készültek a mérkőzésre.

Igen kellemes záróbankett következett szálláshelyünkön. Méltán állapíthatjuk meg, hogy a mérkőzés jól szolgálta a barátság ügyét, a sakkosztás színvonalának emelését.

Hétfőn délelőtt még egy utolsó sétát tettünk a városban, majd vonattal utaztunk Lipsceig. Délután megismerkedtünk Lipsce belvárosával, a híres nemzetközi vásárok színhelyével. Nagy élményt jelentett a történelmi nevezetességű Tamás templom és Johann Sebastian Bach szobrának megtekintése.

Az esti órákban vonatra szálltunk. Megcsodáltuk az Elba völgyének festői szépségét és egy éjszakai utazás után ismét Budapesten voltunk.

Küldöttségünk minden tagja szívesen emlékszik vissza az NDK-ban töltött néhány kellemes napra, a baráti vendéglátásra, a történelmi nevezetességekre és nem utolsósorban a győzelemre.

Minden igyekezetünkkel azon leszünk, hogy a jövő évi budapesti visszavágó szintén kellemes emlékeket hagyjon a német sorstársakban, jól érezzék magukat, eltekintve attól, hogy itthon is nyerni szeretnének.

Kuminka Györgyné: Uttörőrovat

"Elindulhattok bátran!"

1978. június 3-án 35 tanuló vett bucsut a Vakok Általános Iskolájától. Gyengénlátó növendékeink négy évet töltöttek iskolánk falak között. A végzős vak fiatalok már ovodás koruktól itt nevelkedtek intézetünkben. A hagyományokhoz híven, ünnepélyes keretek között, bucsuztató misorral köszöntünk el a nyolcadikos barátainktól. A ballagási ünnepélyt a VII. osztályos pajtások rendezték Gál Imre és Dr. Misléy Károlyné osztályfőnökök irányításával.

Először dr. Méhes József igazgató szólt a végzős tanulókhoz. Ugy értekelte, hogy növendékeink elsajátították a korszerű általános műveltség alapjait. Ennek birtokában bátran kezdhetik el új életüket, vagy a munkapadnál, vagy egy másik iskolatípusban.

A felnőtté válás küszöbén álló fiatalok szomorkás és mégis bizakodó hangulatát híven tükrözte Gábor József költeménye, amelyet Lázár Zsuzsa mondott el. A versmondót Nyirő László követte, aki intézetünk növendékei nevében köszönt el a ballagóktól. Megköszönte a nyolcadikosoknak a jubiláló uttörőcsapatban végzett lelkes munkájukat. Lőrincz Erzsébet VIII. osztályos tanuló, Váci Mihály "Ha érdemes, ha nem" c. költeményét mondta el.

Különösen szép volt Ferenczi Olga bucsubeszéde. Mondanivalóját költői idézetekkel tette szemléletesebbé. Megköszönte a pedagógusok fáradtságos munkáját, a szülők féltő gondoskodását, elkészönt a sok régi barátától.

A misorszámok között az énekkar, Németh Tamás tanár kíséretével népdalokat énekelt. Az iskola igazgatója jutalomban részesítette a munkában jó példát mutató fiatalokat.

VIII. osztály: Ferenczi Olga, Varju Mária.

Gyl. VIII. osztály: Oravec János, Tormási Edit, Török Erika.

Kiszegítő VIII. osztály: Elbert József.

Vásárlási utalványban részesült a fejtörőben legjobb eredményt elért három tanuló: Deme János, Varju Mária, Ferenczi Olga.

A ballagási műsor tartalmában színvonalas volt. A nyolcadikos tanulók, zene és énekszó mellett, utoljára végigjárták az intézet folyósóit és udvarát.

Mi, pedagógusok büszkén néztük a szépen öltözött, komoly, kulturált magaviseletű tanítványaink sorát. Újabb korosztályt bocsájtottunk utjára. Lelkiismeretünk szerint, természetesen a tanulók képességeihez és a lehetőségekhez mérten, mindegyik fiatal jövőjéről gondoskodtunk.

A gyengénlátók közül öten gimnáziumban, egy szakközépiskolában, négyen kárpitós, ketten kereskedelmi, egy könyvkötő szakmunkásképző iskolában tanul tovább. Ketten betanított munkásként dolgoznak. A vak nyolcadikosok többsége tulkoros, pontosabban 17 illetve 18 esztendő. Egy tanuló készül nappali tagozaton gimnáziumba. Négyen masszőr tanfolyamon folytatják tanulmányaikat. Egy kárpitós, négyen telefonkezelőnek készülnek. Két fiatal betanított munkásként fog dolgozni.

Tanítványaink többsége a fővárosban kíván maradni. Az új környezetbe való beilleszkedésben sok segítséget nyújtanak a VGYOSZ és a Fővárosi Kéfe- és Sepriógyártó Vállalat KISZ Alapszervezetei, amelyek folyamatosan patronálják iskolánkat. Ezuton is köszönjük és kérjük lelkes támogatásukat.

Minden végzős fiatalnak sok sikert és erőt kívánunk a rájuk váró harchoz. Őrizzék meg iskolánk emlékét!

K ö z l e m é n y e k .

57 éves, lakással rendelkező, vak nyugdíjas férfi házasság céljából megismerkedne hozzáillő gyengénlátó nővel. Cim: Kósa János, 6722. Szeged, Hunyadi tér 2.

Vidéki nagyvárosban, összkomfortos lakásban élő 56 éves telefonkezelő nő keresi korbán hozzáillő, nem magas, gyengénlátó, intelligens férfi ismeretségét házasság céljából. Leveleket "Egy szál vadvirág" jeligére kér a szerkesztőségbe.

28 éves, komoly gondolkodású, mély érzésű fiatal ember házasság céljából megismerkedne 20-30 év közötti megértő sorstársnővel. Leveleket "Rólad álmodom" jeligére kér a szerkesztőségbe.

28 éves, elvált, gyengénlátó férfi egy gyermekkel, 2.700 Ft jövedelemmel, korbán hozzáillő, gyengénlátó nő ismeretségét keresi házasság céljából. Leveleket "Lakás van" jeligére szövetségünk Komárom megyei szervezetének irodájába kér. Cim: 2800. Tatabánya, V. Mártírok utja 24.

Vidéken élő, 60 éves, nyugdíjjal és árusítási engedéllyel is rendelkező vak kosárfonó házasság céljából megismerkedne nagyon jólelkű gyengénlátó nővel. Cim: Kovács Pál, 5906. Orosháza, Dózsa György utca 1.

- . -

Innen - onnan.

Az Unser Schaffen című osztrák vakügyi folyóirat 1978 évi augusztusi számában terjedelmes cikk számol be a neulengbachi Harmonia nevű "vakpensio" ujonnan épült harmadik létesítményének megnyitásáról. Az ünnepeken Dr. Bruno Kreisky, szövetségi kancellár is megjelent, aki beszédében egyebek között annak a kívánságának adott hangot, hogy a vakokat segítő egyesület és azok áldozatkész funkcionáriusai további szép eredményeket érjenek el a vakok jólétének érdekében. Hangsúlyozta, hogy ez a létesítmény nemzetközi viszonylatban is példamutató.

Köszönetet mondott az adományozóknak és gratulált a kitünő kivitelezéshez.

Az eseményen megjelent és szintén beszédet mondott Rudolf Kirschläger köztársasági elnök, aki meleg szavakkal köszöntötte Robert Vogel igazgatót születésnapja alkalmából és méltatta a vakügy érdekében kifejtett eredményes munkásságát.

....

A Gyermek Nemzetközi Évének története

1959-ben deklarálta az ENSZ először a gyermekek jogait és felhívta a tagállamokat, hogy fokozottabban törődjenek a gyermekek táplálásával, oktatásával, munkára képzésével, stb. Sajnos, e határozat a fejlődő országokban objektív okok miatt nem kerülhetett végrehajtásra. És az ezekben az országokban élő 350 millió éhező gyermek sorsa ma is kétségbeejtő.

1974-ben egy társadalmi szerv előterjesztést tett az UNICEF /az ENSZ gyermekvédelmi szerve/ Végrehajtó Bizottságának és Nemzetközi Gyermekév deklarálását kezdeményezte. A javaslatot az UNICEF az ENSZ Szociális bizottságához továbbította, amelynek előterjesztése alapján az ENSZ főtitkárnak indítványára 1976-ban az ENSZ közgyűlése az 1979. évet a Gyermek Nemzetközi Évnek nyilvánította.

A Gyermek Nemzetközi Évének előkészítésére az ILO /Nemzetközi Munkügyi Hivatal/ keretében európai titkárságot szerveztek, melynek neve és címe az alábbi:

INTERNATIONAL YEAR OF THE CHILD

Secretariat for Europa

CH- 1211 G e n é v e 22.

Svájc.

A titkárság német, angol és francia nyelvű anyagot küld az érdeklődőknek, amelyben ismerteti a Gyermek Nemzetközi Évének jelentőségét, az állami és társadalmi szervek feladatait és különböző javaslatokat tesz. Szövetségünk is kapott a genfi titkárságtól anyagot.

B. W. Zimin elvtárs /Szovjetunió/ a WCWB. elnöke körlevélben fordult a tagszervezetekhez és kérte, hogy a Nemzetközi Gyermekévben tevékenykedjenek a látási fogyatékos gyermekek helyzete megjavításának érdekében.

- . -

Helyreigazítás

Lapunk augusztusi számának "Törődjünk többet egészségünkkel" című rovatába sajnálatos módon egy sajtóhiba került.

A "Gyógyszeres kezelés" című fejezet második mondata helyesen így hangzik:

Az antidiabetikumoknak az inzulin-termelés serkentése a feladatuk.

Szíves elnézésüket kérjük.

- . - . - . -